

ok droogte be-

genoemde Alge-
indige Zending
oor het volgend
vragen van elk
hing dat men
igen classis en
n. \$ 2 per gezin
jaar, per gezin,
e kerken onder
of het steunen
n volk. Of dit
n som die men
den arbeid in

terd gedurende
nwendigen zen-
door een spe-
city Committee".
laten voor den
antal kerken te
oords te onder-
bovengenoemde
te doen? De
ictical broeders
te bieden in
ng opkomende

r, Dr Clarence
eten zich flink

taatsen werden
broeders arbe-
grootte — niet
estelijk verzor-
eigen slammolk
end onder wat
men — veelal
lijk gebied ver-
cy" doeleinden
i van \$ 3389.62

in zwakke ker-
igendommen te
noemd Kerk-
de laatste twee
el wat kerken
khuip. Hoe de
loop der jaren
lotaal van het
aagt.

st hier ditmaal
s de jaarverga-
m der Heiden-

reformed Board
uwoordigd door
deputaten. En
aatschap is toe-
onder de Indie-
e, en in China.
d met tekorten
erderheid, had-
tas opgebracht.
oedeloos bij de
Synode voorge-
der de Naraho
yterische Kerk
China leed een
rer missionaire
de Korne, van
oodzaak werd
te keeren, te
rbeid in China
wel tot hietoe
nbaring kwam.
t. Geref. Kerk
resultaten. Er
p het Indianen
exico.
odale tafel om
te organiseren,
t zal.
len betreffende
er het een en
berichten over
Kerk en over

RY BEETS.

uwth

venconferentie op
Een kliniek.

dschoten geweest.
n jongsten roman
er nog al eens
ver Woudschoten.
e Geref. Kb. Den
esische Zending-

inningsleven. Om
e eerste Overwin-
rden, zoo de Heer.

wil, in de mooie gebouwen en terreinen van de Ned. Christen-Studenten-Vereeniging van Woudschoten, van 30 Juni tot 9 Juli van dit jaar. Het is een prachtige plaats om heen te gaan. In de stilte van Gods eigen natuur, weg van het rumoer van de steden en huise-lijke problemen, is het haast of men de stem van den Meester zelf hoort: „Kom gij hier alleen en rust een weinig" (Markus 6:31).

Verscheidene sprekers en leeraars van het Woord van God, die ondervinding hebben gehad in Opwekkingswerk, hopen op deze conferentie met het Woord te dienen. Onder meer worden sommige sprekers verwacht uit Engeland, Schotland en het Oost-Europeesch zendingveld: Pastor William Fetter, Stichter van het Russisch Zendinggenootschap, Ds Moses Gitlin, de Hebreuwsch-Christelijke Bijbeloeraar van Polen, de heeren J. W. Gijssels, Sidney Somerville Wilson, James Knight, M. L. Wenzel, Ds H. L. Both, Pastor H. Ziehr e.a.

Speciale tijden zullen besteed worden aan gebed voor bekeering en verdieping van het Christelijk leven en voor persoonlijk overwinning. Een speciale „kliniek" zal gehouden worden om moeilijke vragen en verschillende geestelijke vraagstukken op te lossen. Aanvragen voor gebed (anoniem) van de bezoekers zullen overwogen worden en in gemeenschappelijk gebed voor den Heer worden gebracht. 's Avonds zullen speciale Evangelie- en Zendingssamenkomsten zijn voor het publiek in het algemeen, waarbij ook getuigenissen van Gods genade gegeven zullen worden door degenen, die gezegend zijn tot overwinning.

We krijgen dus in Woudschoten een kliniek. We hebben eerbied voor dien naam; hij zegt tenminste rondt, dat we het methodisme hier hebben. Bij verwante verschijnselen, b.v. de Buchman-techniek, heeft iedereen dat niet zoo gauw opgemerkt.

Dr Dijk merkt over de kliniek het volgende op:

Deze conferentie is wel een symptoom van de geestelijke eigenaardigheden, die onder ons doordringen.

De engelsch-methodistische „invasie", die reeds in de groepsbeweging veroveringen maakt, zet haar tocht voort, en onder een schoonen naam en met de beste bedoelingen importeert men hier allerlei „geestelijke overdrijvingen", die ons niet welkom kunnen zijn.

Ik zal maar niet spreken over de vrijmoedigheid, waarmede het woord van Christus tot Zijn discipelen „haast" vereenzelvigd wordt met een oproep om deze conferentie bij te wonen; ik wil ook liever zwijgen over de speciale „kliniek" om moeilijke vragen en verschillende geestelijke vragen op te lossen, waarbij niet gezegd wordt wie die kliniek houden zal; ik laat ook de geheele gedachte der opwekkingsamenkomsten rusten, maar ik leg hierop allen nadruk, dat ook in deze conferentie het zwaartepunt van de Kerk naar de conferentie gelegd en de Kerk des Heeren totaal genegeerd wordt.

Dit blijkt in één ding heel klaar. Met deze conferentie zijn twee Zondagen gemoeid en op die Zondagen zal in de Conferentie-kapel een godsdienstoefening plaats vinden.

Tervijl op dienzelfden dag in Zeist de gemeente Gods vergadert en de Gereformeerde Kerk in den ambtelijken dienst des Woords en der gebeden handelt achtervolgens het bevel van Christus.

Maar daarmede rekent deze conferentie niet. Daarom bevreemdt het ons, dat op deze conferentie ook een gereformeerd predikant spreken zal.

Hij moest aan deze dingen niet meedoen. Want indien deze conferentie haar oorzaak zou vinden in de gebreken van des Heeren Kerk, dan moet in die Kerk gelijverd worden voor reformatie.

Dan moet voor het Huis Gods het goede worden gezocht.

Dan moet het voorbeeld van Calvijn en de Cock worden gevolgd.

De Cock heeft geen conferenties belegd maar de reformatie ter hand genomen.

VAN DE CONFERENTIE NAAR DE KERK TERUG zij ons parool.

Volmaakt mee eens.

We zouden zeker weer moeten spreken over de onbehalde rekeningen „der" kerk?

Voorloepig weiger ik dat. Laat de hedendaagsche conferentiegangers maar eens hun rekeningen betalen aan de kerk.

Betere voortlichting dan in het „Geref. Jongelingsblad".

In „Geref. Kb. Schouwen en Duiveland" schrijft Ds C. A. Vreugdenhil:

Dat de heer A. Schilder het rechtmatige van een werkstaking ontkent, is, algemeen genomen, niet geheel juist. Bij hem is er geen volkomen ontkennning of ontzegging van het recht van werkstaking, en de mogelijkheid van een rechtmatige, dus, ook naar de Gereformeerde ethiek en belijdenis, geoorloofde staking wordt ook door hem erkend. Maar dit is het verschil tusschen dhr Schilder en Stap, dat eerstgenoemde publicist van meening is, dat de voorwaarden, die zulk een rechtmatigheid mogen erkennen, vollediger, scherper geformuleerd moeten worden dan in de tot nu toe gebruikelijke formules geschiedde.

Practisch wil dit zeggen, dat dhr Schilder van meening is, dat zijn standpunt meebrengt, dat vele stakingen voortaan afgekeurd en bestreden moeten worden. Overigens hopen wij binnenkort op de brochure-Schilder zelf nog terug te komen.

Alleen vermelden we nog, dat we met blijdschap constateerden, dat „De Reformatie" evenals wij de uitdrukking „godeloos" ten zeerste heeft afgekeurd (zie het nummer van 1 Juni j.l.).

Tot nu toe heeft het „Geref. Jongelingsblad" van de door mij gegeven citaten er geen één weergegeven. Noch op mijn antwoord gereageerd.

De Joden in de Roode Zee.

„N. H. Kbl." wijst op volgend „niet-joodsch gebed", dat van nationaal-socialistische zijde verspreid is, ook in Nederland door een Nederlander:

Niet-joodsch gebed.

O, Heer zend ons Uw Mozes weder
Opdat hij onze geloofsgenooten
Terug voert naar hun oud geloofde land.
Laat de zee zich ook weer deelen,
Zoodat de hooge waterzuilen
Zoo vaststaan als een rotsenwand.
Wanneer dan tusschen deze watermuren
Het heele jodendom vereenigd is,
Laat dan, o Heer, het water zich vereenen,
Dan krijgen al de volkeren rust.

De heele beweging is onchristelijk; geen wonder dan ook, dat men zulke dingen schrijven kan; de heeren kunnen zulke dingen „opdenken", zonder aan den tekst van het doopsformulier te denken.

Wat onderscheidt ons van de vrijzinnigen?

Ds C. Lindeboom schrijft in „N.-H. Kbl.":

Over deze vraag is onlangs in een H.V.-conferentie een „causerie" gehouden door Ds Smelik, van Rotterdam.

Deze „causerie" wordt in het H.V. Kerkblad door een der conferentiegangers, die zijn indrukken weergeeft, „het hoogtepunt van de conferentie" genoemd. Hij schrijft:

„Wat onderscheidt ons van de vrijzinnigen?
Mij dunkt, ik hoor een buitenstaander al schamper opmerken: Ja, vraag dat wel! 't Lijkt wonderveel op elkander.

Inderdaad is het onderscheid niet zo groot als in de dagen van Kuypers werd uitgemaakt. Toch is er onderscheid, hoogst belangrijk onderscheid, in de beschouwing van God, van den mensch, van de Openbaring. Bij dit al past ons bescheidenheid tegenover de zeer te waardeeren wetenschappelijke arbeid van vrijzinnigen, die geen prijs meer stellen op de titel van modernen, zoo min als wij op die van orthodoxen, wij die zeer weinig in deze presteerden. Wat Dr Ubbink in het licht gaf, was een zeer te waardeeren uitzondering. Met grote instemming haalde Ds Smelik daaruit aan de voorgestelde belijdenis over de Schrift...."

En verder:
„De grote scheidslijn loopt uiteindelijk niet zo zeer tusschen die zus en die zo over de dingen denken, maar of we den blindgeborene kunnen nazeggen, wat ook bij de bespreking over Möllingen de conclusie was: of Hij een zondaar is, weet ik niet (de theorie is niet het voornaamste), maar één ding weet ik: dat ik blind was, en dat ik nu zie! Wie dat niet weet, staat nog aan de andere zijde, hoe rechtzinnig hij zich achte"

Tot zoover de schrijver in het H.V. Kerkblad. Uit het feit, dat de redactie zijn „indrukken" zonder eenige aantekening plaatste, mogen we zeker wel afleiden dat deze althans in hoofdzaak, juist zijn.

Ik heb mij afgevraagd: wie zijn die „ons", welke in de door Ds Smelik behandelde vraag worden bedoeld. Zijn het de mannen van het H.V.?

Die gedachte moet verworpen. Immers, het onderscheid, waarover 't gaat in de vraag, was er, naar we lezen, reeds „in de dagen van Kuypers". 't Werd toen wat te breed uitgemaakt, maar het was er. En — het H.V. was er toen nog niet.

Het „ons" uit de behandelde vraag moet dus ruimer genomen.

Mogelijk, waarschijnlijk zelfs, is door Ds Smelik daarbij óók aan de Gereformeerde gezindheid gedacht. Maar dan heeft hij zich vergist.

Want het onderscheid tusschen Gereformeerden en vrijzinnigen wordt beheerscht door de vraag: „Wat dunkt u van den Christus?" Ge ziet dit ook bij de z.g. rechts-modernen, die, vergeleken bij een vorige generatie, veel dieper zondebesef toonen, ook innerlijke vernieuwing noodzakelijk achten, maar niet de verzoening aanvaarden. De „bloed-theologie" wordt verworpen.

Het is dan ook méér dan oppervlakkig in dit verband te zeggen — dit zal wel voor rekening komen van den conferentieganger-schrijver, niet van Ds Smelik — dat „de grote scheidslijn loopt niet zo zeer tusschen die zus en die zo over de dingen denken".

„De dingen." Dat zijn de dingen Gods, de dingen des Vaders, de geopenbaarde dingen, de verzoening door voldoening, de vrede door het bloed des Kruises.

Over deze dingen kun je „zus" en ook „zo" denken. Dat brengt de scheiding niet!

Wat dan?

Of we den blindgeborene al dan niet kunnen nazeggen: één ding weet ik, dat ik blind was en nu zie! Begrepen?

De schrijver stapt met zeven-mijlslaarzen ineens over naar een ander gebied. Hij had 't over het onderscheid tusschen „ons" en „de vrijzinnigen", en — gaat dan plotseling al den nadruk leggen op het onderscheid, dat er bestaan kan en bestaat onder belijdende christenen, wat betreft het al of niet kennen van de groote levensverandering.

Het onderscheid tusschen „ons" en „de vrijzinnigen" is op eenmaal een kwestie geworden van „theorie", van „zus" of van „zo" over „de dingen" denken. Maar wat zegt Jezus Christus?

„Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem."

Wat onderscheidt deze mensen van de vrijzinnigen? Een bitter klein beetje. Maar intusschen ziet men deze mensen nog op leidende posities in ons gereformeerde leven. Middelbare scholen. Calvinistenbond. Enz.

In het vrijzinnige orgaan „Opbouw" schrijft Ds G. J. Sirks over „Gods voortgaande openbaring". Hier is de inleiding:

„Eens gezegd, blijft gezegd." In deze spreekwijze is het uitgangspunt vastgelegd van de durende zedelijke verhouding tusschen menschen.

Elke godsdienst, maar ook elk persoonlijk geloof, gaat er van uit dat door God eens iets is „gezegd". Met oudere, meer theologisch gekleurde, woorden: dat God zich heeft geopenbaard. Hoe ook of waar ook, de mensch is tot de overtuiging gekomen dat in zijn leven of in deze wereld iets doorgebroken is van een wereld die boven de verschijnselen uitgaat en die geldigheid heeft.

Vervolgens:

Alle geloof berust, gelijk alle onderlinge mensche-lijke verhouding, op eenigerlei openbaring.

Maar dan moet men er ook van op aan kunnen dat deze openbaring haar kracht en haar geldigheid behoudt. Is dit niet het geval dan wordt het een feit uit lang verleden tijd dat eens wel van belang was en mis-schien voor vroegere geslachten betekenis en overtuigende kracht had, maar waarmee wij niet veel meer te maken hebben. Wat God „eens gezegd" heeft moet „gezegd blijven".

Daarna:

Aan de vraag van de openbaring, maar ook van de voortgaande openbaring van God zal dus alle godsdienstig denken zijn aandacht hebben te wijden.

In de volgende passage behandelt de schrijver de Roomschen. Vervolgens de oudere protestanten: Het oude Protestantisme, zoo lezen we, heeft

met alle kracht gezegd: terug naar de bron, naar den Bijbel zelf. Daardoor heeft het bijna allen nadruk er op laten vallen dat God zich geopenbaard had, eens en voor goed. Wie dit verstaan wil, leze eens even rustig de oude woorden uit Artikel VII van de Nederlandsche Geloofsbelijdenis, het stuk dat door de Synode van Dordrecht in 1618 en 1619 is vastgesteld.

Daarna:

De praktijk van het oude Protestantisme is geworden dat het zich zoo heeft vastgebeten op de openbaring in het verleden, die met den tijd der apostelen is afgesloten, dat de vraag hoe God zich verder door de eeuwen heen openbaarde slechts een vaag antwoord of zeer verschillende en vaak tegenstrijdige beantwoordingen kreeg. De mensch uit nieuwen tijd miste dan ook de voortgaande openbaring Gods in het oude Protestantisme. Het Roomsche-Katholicisme scheen hierin een voorsprong te hebben omdat het een duidelijk antwoord geeft op de vraag: hoe openbaart God zich nu? N.l.: door de Kerk en alleen door de Kerk.

Hierna komt het vrijzinnig oordeel:

Wij zijn niet Roomsche-Katholiek omdat we niet kunnen aanvaarden dat Gods waarheid slechts door één kanaal in deze wereld stroomt.

Eindelijk:

Daarom zoeken wij het vrijzinnig Protestantisme.

Niet omdat dit beter of heiliger zou zijn dan anderen. Maar omdat het zoo vast mogelijk zegt: God heeft zich geopenbaard; en tegelijk zoo ruim en breed mogelijk: Hij blijft zich openbaren. Het innerlijk geheim van ons geloof is die eenheid van ruimte en vastheid.

Schrijver stelt tegenover het „oude protestantisme" de kwestie onzuiver, omdat hij vergeet, te herinneren aan de onderscheidingen, die hier gemaakt zijn tusschen bijzondere en algemeene openbaring.

Overigens lijkt mij hier een duidelijk voorbeeld gegeven van de verwarring, waartoe het spreken van voortgaande bijzondere openbaring leiden kan. Zulk spreken zelf lijkt mij onjuist, omdat het a) het verschil tusschen Schrift en niet-Schrift verwaarloost in het spraakgebruik, dat toch altijd van groote betekenis blijft, en b) heelmaal niet noodig is. Wanneer men slechts van de openbaring (het werk) tot het AMBT van den Christus teruggaat, heeft men zonder enig gevaar voor verwarrende terminologie den weg opengehouden voor de continuïteitsgedachte, die men uitdrukken wil. Want al is de Schrift afgesloten, de Christus leeft nog, en werkt nog, en bedient vandaag nog zijn ambt, ook als profeet en als geregeerd en formeerder van Zijn werk. Hiervan uit te gaan schijnt mij beter, dan te spreken van voortgaande bijzondere openbaring.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Middelburg: D. van Enk te Smilde en A. H. Oussoren te Ambt-Vollenhove.

Beroepen te:

Middelburg: A. H. Oussoren te Ambt-Vollenhove.

Aangenomen naar:

Huizen: J. Snoey te 's-Gravemoer.
Minnertsga: G. Brouwer te Echten (Fr.).

Intrede te:

Een en Veenhuizen: Cand. P. van Til. Tekst: Ps. 122:8 en 9.
Rockanje: J. Duiven. Tekst: Efeze 3:8.

Afscheid van:

Nijfge-Opinde: J. Duiven. Tekst: 1 Cor. 14:20 (27 Juni).